

STATISZTIKA

Az építési beruházások főbb statisztikai adatai 2019 I. félévében

Varga László, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

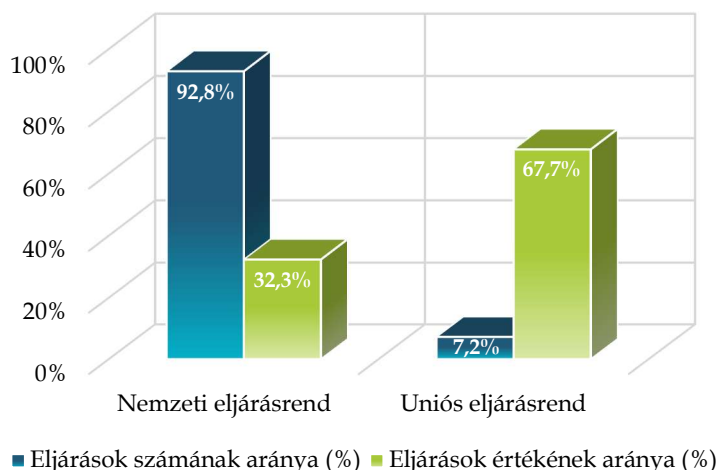
DOI: 10.37371/KEP.2020.1.2

A nemzeti eljárásrendben 2139 db, az uniós eljárásrendben pedig 167 db eredményes¹ közbeszerzés zárult építési beruházáshoz kapcsolódóan, 2019 I. félévében. Az eljárások értékét tekintve a nemzeti eljárásrendhez 308,7 Mrd Ft összegű építési beruházás tartozott (32,3%), miközben az uniós eljárásrendnél ugyanezen érték 645,7 Mrd Ft-ot tett ki (67,7%), amelyet az 1. ábra oszlopdiagramjai szemléltetnek. 2019 I. félévében összesen 2306 db (47,3%) építési beruházás zárult eredményesen, 954,4 Mrd Ft értékben (57,2%).

Az európai uniós forrást² felhasználó építési beruházások jelentős hányada nemzeti eljárásrendhez tartozott (94,8%), miközben értékük megközelítőleg fele-fele arányban oszlott meg a nemzeti (44%, 170 Mrd Ft) és uniós (56%, 216,3 Mrd Ft) eljárásrend között. 2019 I. félévében az építési beruházások közel feléhez kötődött EU finanszírozás (52,5%, 1211 db), miközben ezen eljárások értékének mindössze 40,5%-ához (386,3 Mrd Ft) kapcsolódott európai uniós támogatás (2. ábra).

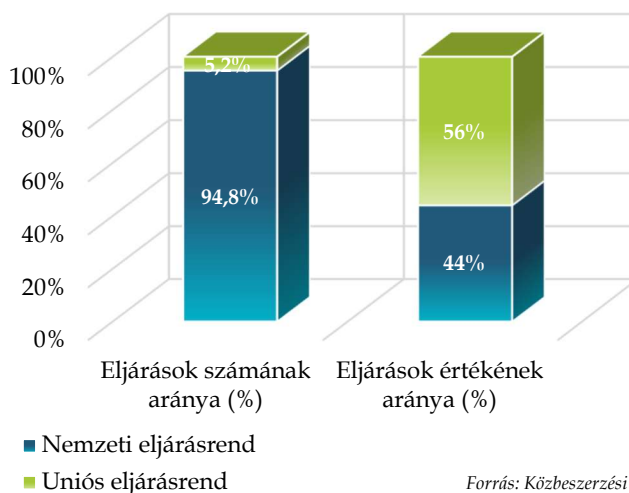
Az EU finanszírozásból megvalósuló projekteket tekintve 2019 I. félévében a legtöbb építési beruházás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódott (58,7%), miközben minden ötödik EU-s forrású építési beruházás a Vidékfejlesztési Programhoz (VP) kötődött. Ezt követte az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) valamint a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) közel azonos hányaddal. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programhoz (GINOP) valamint a Versenyképes Közép-Magyarország

1. ábra: Az építési beruházások számának és értékének megoszlása eljárásrendek szerint, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2. ábra: Az EU finanszírozást tartalmazó építési beruházások számának és értékének megoszlása eljárásrendek szerint, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

¹ Az adatok nem tartalmazzák azon eljárásokat, amelyek keretmegállapodás megkötésére irányultak.

² Az erre vonatkozó adatok – amelyek az eredménytájékoztató hirdetményekben található „a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos” mező alapján – azt mutatják, hogy a közbeszerzések összértékének mekkora részéhez kapcsolódott európai uniós forrás (az adatok tehát nem a közbeszerzési eljárásokban felhasznált európai uniós források támogatási intenzitását mutatják).

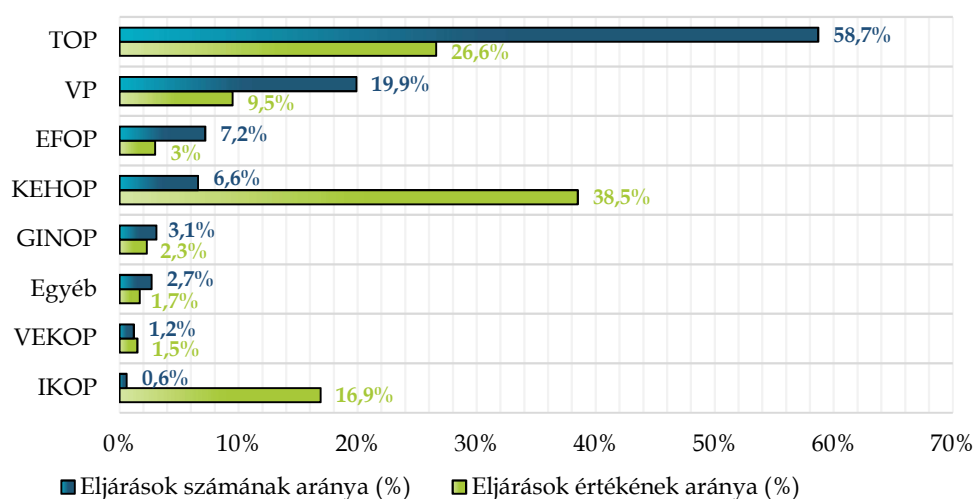
Operatív Programhoz (VEKOP) és az Integrált Közlekedés-fejlesztési Operatív Programhoz (IKOP) együttvéve mindössze 5%-os arány tartozott (3. ábra).

Az európai uniós forrást felhasználó építési beruházások értékének legnagyobb hányada a KEHOP-hoz kapcsolódott (148,6 Mrd Ft), amelyet a TOP (102,9 Mrd Ft) és az IKOP operatív program (65,4 Mrd Ft) követett. A VP-hez az EU-s forrású építési beruházások értékének megközelítőleg tizede tartozott (36,6 Mrd Ft), miközben az EFOP, VEKOP, és GINOP operatív programok együttesen 6,8%-ot (26,4 Mrd Ft-ot) alkottak. Az egyéb európai uniós támogatású projektekre szánt források, mint a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP), Európai Hálózatfejlesztési Eszköz (CEF), Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP), és a különféle együttműködési kezdeményezések (INTERREG) az eljárások számát (2,7%) és értékét (1,7%) tekintve is alacsony hányadot tettek ki.

A kis- és középvállalkozások által elnyert építési beruházások 2019 I. félévében döntő többségben (94,3%) a nemzeti eljárásrendhez tartoztak, miközben 5,7%-ban kötődtek az uniós eljárásrendhez. A nyertes kkv-t tartalmazó építési beruházások értékét tekintve egyenletesebb eloszlás volt megfigyelhető, ugyanis 41,4%-ban kapcsolódtak nemzeti eljárásrendhez (285,2 Mrd Ft), valamint 58,6%-ban uniós eljárásrendhez (403,8 Mrd Ft). 2019 I. félévében 100 építési beruházásból 94-et kis- és középvállalkozások nyertek el, miközben az építési beruházások értékének 72,2%-a (689 Mrd Ft) kötődött kkv-k által elnyert közbeszerzésekhez (4. ábra).

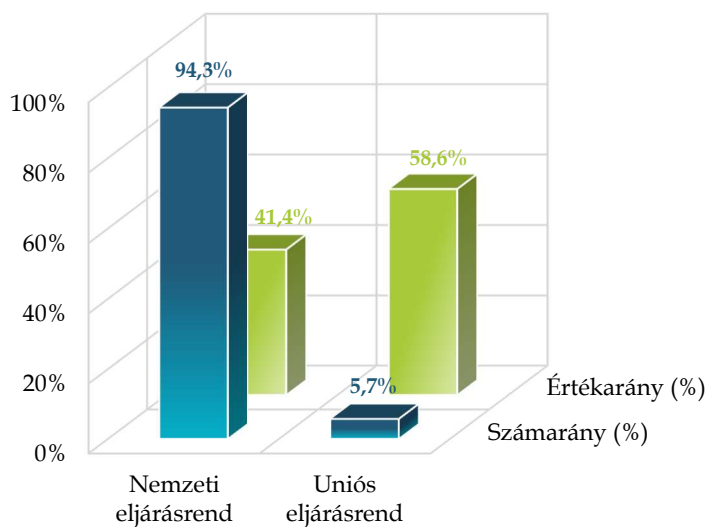
A kkv szektor jelentőségét mutatja továbbá, hogy a nemzeti eljárásrenden belüli építési beruházások 95,5%-ában nyújtottak be nyertes ajánlatot, az uniós eljárásrendben ugyanezen hányad 92,4%-ot

3. ábra: Az EU finanszírozást tartalmazó építési beruházások számának és értékének megoszlása operatív programok szerint, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

4. ábra: A kkv-k által elnyert építési beruházások számának és értékének megoszlása eljárásrendek szerint, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

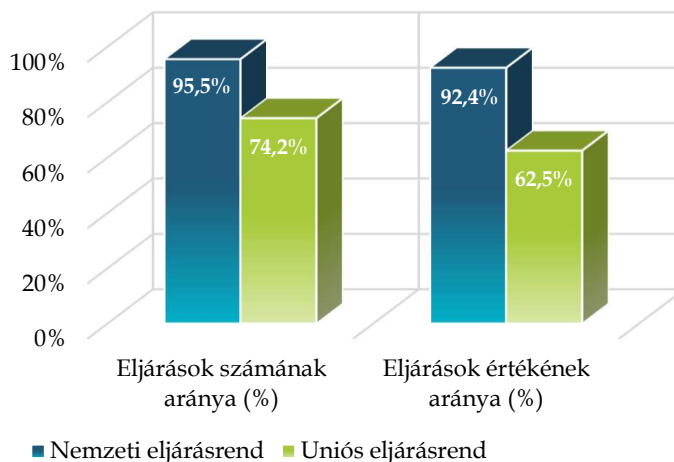
tett ki. Emellett a nemzeti eljárásrendű építési beruházások értékének közel háromnegyede kapcsolódott kkv-hoz (74,2%), miközben az uniós eljárásrendű építési beruházások értékének 62,5%-a tartozott olyan közbeszerzésekhez, amelyet kis- és középvállalkozások nyertek el (5. ábra).

Az építési beruházásokat 2019 I. félévében érték-kategóriák szerint vizsgálva azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a legtöbbjük (57%) a 100 millió Ft-tól kisebb közbeszerzésekhez kapcsolódott, miközben jelentős hányadot (38,1%) tettek ki a 100 millió Ft és 1 milliárd Ft közötti építési beruházások. Az 1 milliárd Ft-ot meghaladó eljárások 2019 I. félévében hozzávetőlegesen 5%-ot alkottak az építési beruházások esetén. A 100 millió Ft-tól kisebb értékű építési beruházások a 2019 I. félévében megvalósult összes építési beruházás értékének 7,2%-át jelentették, ugyanezen arány a 100 millió és 1 milliárd Ft közötti kategóriánál körülbelül egynegyedes hányadot jelentett (23,6%), miközben az 1 milliárd Ft-tól nagyobb értékű építési beruházások a 2019 I. félévi összes építési beruházás értékének 69,2%-át alkották (6. ábra).

Az eljárások időtartamát³ tekintve megállapítható, hogy leggyakrabban (42,2%) a 60 és 120 nap közötti időintervallumba tartozó eljárások fordultak elő 2019 I. félévében az építési beruházások esetén. Ezt követték a 60 napnál rövidebb eljárások (29,7%), miközben a 120 napnál tovább tartó közbeszerzések aránya 28,1%-ot tett ki az építési beruházásokhoz kapcsolódóan. A 60 és 120 nap közé eső eljárások értéke 18,5%-ot jelentett az építési beruházásokon belül, a 60 napnál rövidebb eljárások pedig viszonylag kis értékűnek bizonyultak (7%-os hányaddal), miközben a 120 naptól hosszabb közbeszerzések a 2019 I. félévi építési beruházások értékének közel háromnegyedét alkották (7. ábra).

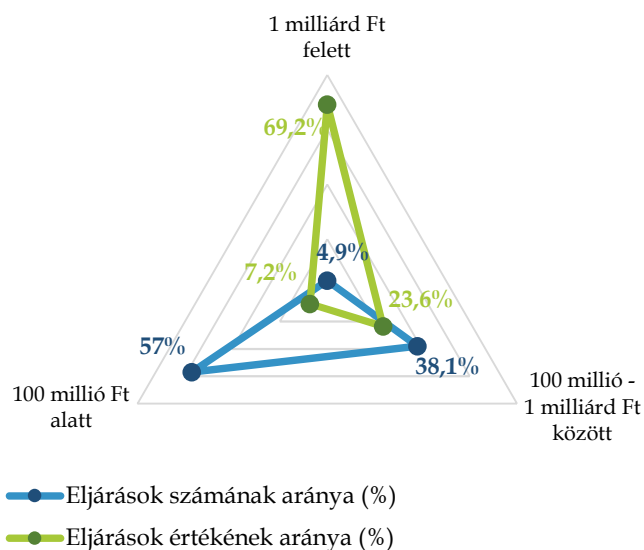
Az ajánlatkérők régiója⁴ szerint vizsgálva az adatokat arra a következtetésre jutunk, hogy a legtöbb építési beruházást 2019 I. félévében Közép-Magyarországon bonyolították le, amelyet Észak- és Dél-Alföld követett.

5. ábra: A kvk-k által elnyert építési beruházások számának és értékének aránya az eljárásrendeken belül, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

6. ábra: Az építési beruházások megoszlása érték kategóriák szerint, 2019 I. félév

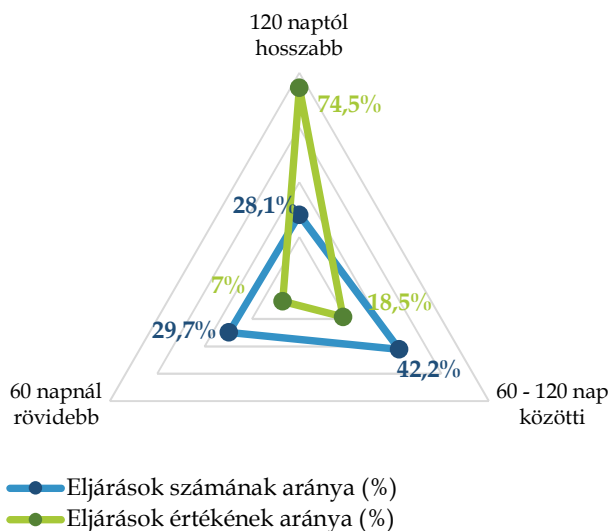
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

³ Az eljárások hossza (időtartama) szerinti csoportosításnál a közbeszerzési napok száma az eljárás megindításának dátumától (az ajánlati/részvételi felhívás közzétételétől) az eredménytájékoztató hirdetmény közzétételének dátumáig kerültek figyelembe vételre.

⁴ A közbeszerzési eljárások (építési beruházások) teljesítésének helye nem minden esetben egyezik meg az ajánlatkérők régiójával, így a 8. ábrán szereplő adatok a magyarországi régiókban lebonyolított eljárásokra vonatkoznak.

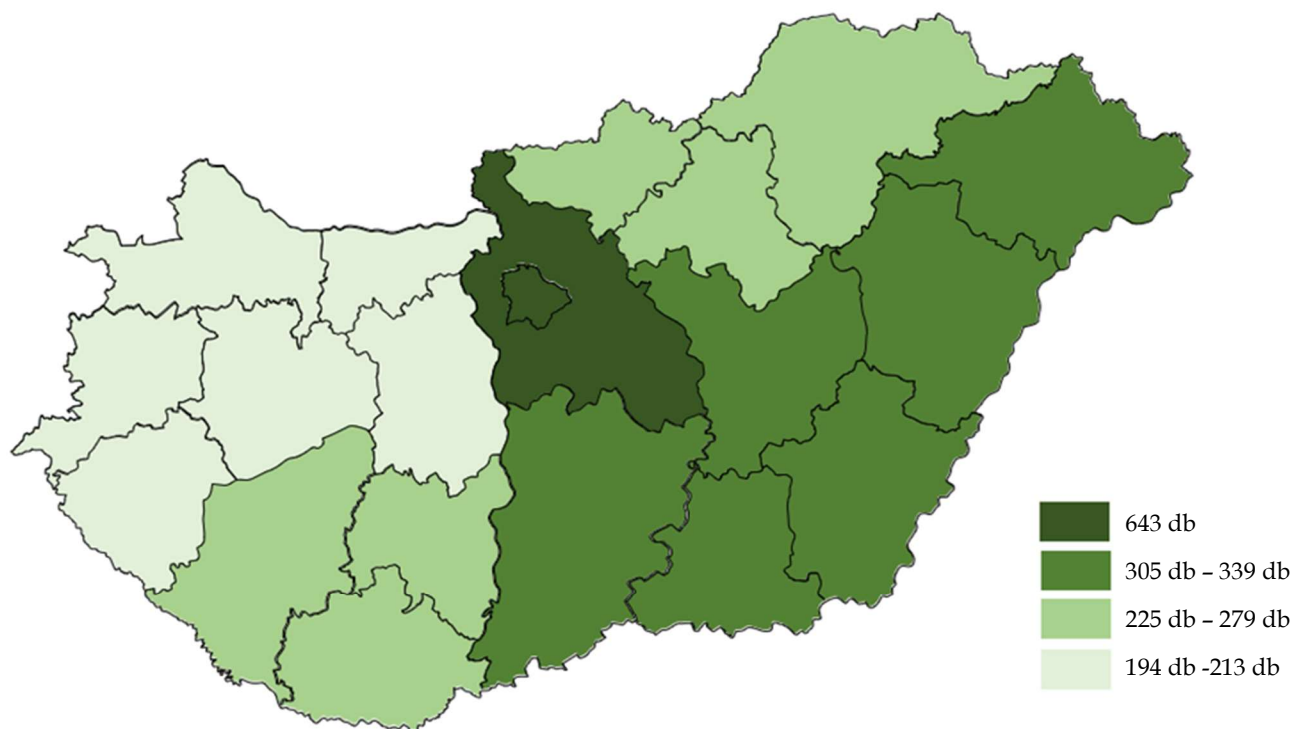
A vidéki régiók közül még jelentős számú építési beruházás tartozott Észak-Magyarországhoz és Dél-Dunántúlhoz is, nem sokkal megelőzve a közép- és nyugat-dunántúli térségeket. Az építési beruházások értéke hasonló megoszlást mutatott 2019 I. félévében, mint az eljárások száma alapján vett kategóriák esetén (8. ábra).

7. ábra: Az építési beruházások megoszlása az eljárások időtartama szerint, 2019 I. félév

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

8. ábra Az építési beruházások megoszlása Magyarországon az ajánlatkérők régiója szerint, 2019 I. félév

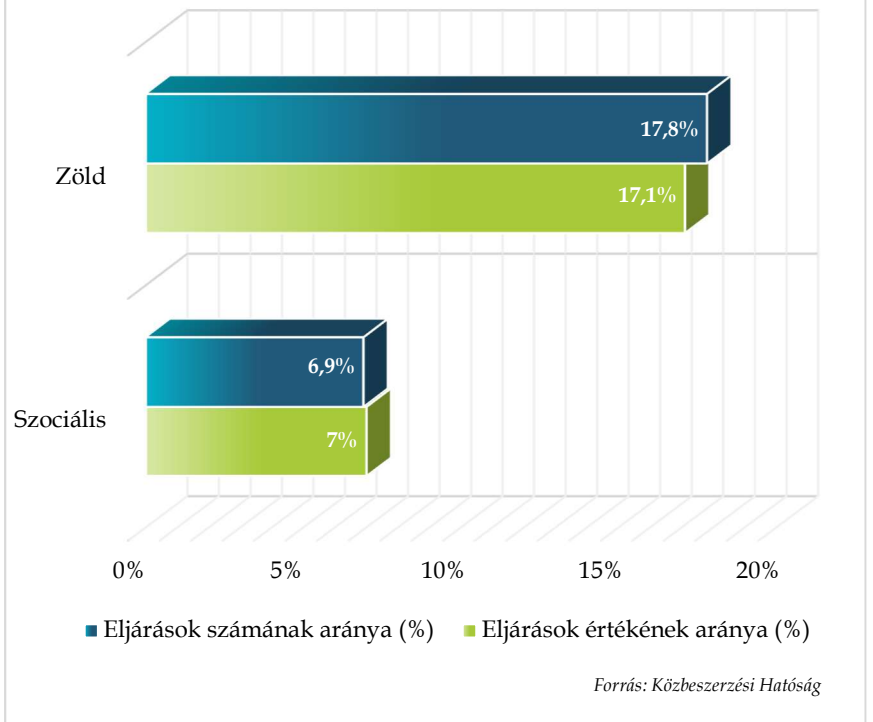

Megjegyzés: Az ábra nem tartalmazza azon eljárások adatait, amelyeknél több ajánlatkérő szerepelt.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A 9. ábra adatai⁵ szerint a nemzeti eljárásrendű építési beruházások 17,8%-ánál (381 db) vettek figyelembe zöld (környezeti) szempontot, miközben 6,9%-ra (148 db) tehető azon eljárások aránya, amelyek szociális szempontot tartalmaztak. A nemzeti eljárásrendű építési beruházások értéke ugyanakkor 17,1%-ban (52,9 Mrd Ft) kapcsolódott zöld közbeszerzéshez, és 7%-ban (21,5 Mrd Ft) olyan eljáráshoz, amelyben szociális szempontot vettek figyelembe.

9. ábra: A zöld és szociális szempontot tartalmazó építési beruházások számának és értékének aránya a nemzeti eljárásrenden belül, 2019 I. félév

⁵ A közbeszerzési eljárások során figyelembe vett zöld- és szociális szempontokra vonatkozó adatokat csak a nemzeti eljárásrendű hirdetmények tartalmazzák.